

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ
НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

Д О К Л А Д

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
вх.№ 653 - 18 - 36
Дата 15 / 09 2016 г.

М
16 01

ОТНОСНО: Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на трудова заетост, изискваща висока степен на умения – т. 8 от Годишната работна програма на Народното събрание по въпросите на Европейския съюз (2016 г.), и Рамкова позиция на Република България по него, № 602-00-53, внесена от Министерския съвет на 22 август 2016 г.

I. На свое заседание, проведено на 15 септември 2016 г., Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове (КЕВКЕФ) обсъди Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на трудова заетост, изискваща висока степен на умения (COM/2016/0378), включено като т. 8 от Годишната работна програма на Народното събрание по въпросите на Европейския съюз за 2016 г.

В заседанието на КЕВКЕФ взеха участие представители на Министерството на труда и социалната политика: г-жа Деница Сачева – заместник-министр на труда и социалната политика, г-н Христо Симеонов – началник на отдел „Свободно движение на работници, миграция и интеграция“ и г-жа Татяна Георгиева – главен експерт в дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“, както и г-жа Марияна Василева и г-жа Весела Кирова – държавни експерти в дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“ в Администрацията на Министерския съвет.

II. Настоящото Предложение за Директива представлява част от усилията на Съюза за разработване на всеобхватна политика за управление на миграцията, съгласно член 79 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Новият акт следва изцяло да замени досега действащата Директива за „синята карта на ЕС“ от 2009 г.¹, която, според оценката на Европейската комисия, не е постигнала изцяло желаните резултати, което е видно и от ограничения брой издадени „сини карти“ (13 852 през 2014 г., 90% от които - в Германия). В условията на структурен недостиг на умения и несъответствие между търсенето и предлагането

¹ Директива 2009/50/EО на Съвета от 25 май 2009 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост.

на работна сила в някои сектори, ЕК счита, че привличането и задържането на висококвалифицирани работници от трети държави е от ключово значение за повишаване на конкурентоспособността на Съюза като цяло.

В тази връзка предложеният проект на акт цели да облекчи процедурата за прием за лица с висока степен на умения, като им дава възможност да подават заявления за „синя карта“ дори и да се намират извън територията на държавата членка, а срокът в който следва да бъдат уведомени за изхода на молбата им се намалява от 90 на 60 дни. Предвижда се и изменение на условията за приемане с цел обхващане на поширока група работници: релевантният професионален опит се приравнява с официалната квалификация за образователна степен; изискваната продължителност на трудовия договор се променя от 12 на 6 месеца; намалява се минималният праг на заплатата, посочена в договора, като тя трябва да бъде между 1,0 и 1,4 пъти по-висока от средната брутна годишна заплата в съответната държава членка, а в някои случаи (за професии, при които има недостиг на работна сила и за дипломирани млади хора) – 0,8 пъти. Увеличават се както правата на притежателите на „синя карта“, така и на членовете на семействата им и се облекчава тяхната мобилност в рамките на ЕС. Същевременно вече няма да се позволява прилагането на паралелни национални схеми, насочени към работници, които попадат в приложното поле на директивата. Целта на Комисията е „синята карта“ да се превърне в наистина общоевропейска система – единна, прозрачна, гъвкава и рационализирана, която да преодолее съществуващата фрагментираност и чрез която да бъдат реализирани икономии от мащаба.

III. Съгласно Рамковата позиция, внесена от Министерския съвет, Република България принципно подкрепя инициативата на ЕК за преразглеждане на Директива 2009/50/EО, с цел да се подобри способността на ЕС да привлече и задържа граждани на трети държави, притежаващи висока степен на знания и умения. Република България отчита, че задълбочаващият се недостиг на пазара на труда за определени сектори и професии, както и отрицателните демографски прогнози в страната, представляват сериозна заплаха за конкурентоспособността на българските предприятия и за българската икономика като цяло. При все това, Република България изразява загриженост относно някои аспекти на Предложението. В Рамковата позиция се посочва, че Република България налага резерва относно императивния характер на разпоредбите, засягащи приравняването на образователна квалификация с „висока степен на професионални умения“ (чл. 2, б. „ж“ и б. „и“), доколкото подобна практика не е въведена в националното законодателство и би могла да доведе до сериозни промени в образователната ни система. Република България смята, че е необходимо прецизиране на понятието „признати работодатели“ (чл. 12), тъй като съществуват предпоставки за широко и разнопосочено тълкуване и това би могло да доведе до увеличаване на административната тежест. Република България налага проучвателна резерва и относно стандартния период на валидност на „синята карта“, който се предвижда да бъде намален на 24 месеца (чл. 8, параграф 2 и параграф 4), както и по отношение на чл. 15, параграф 1, б. „д“ относно равното третиране. Не на последно място, Република България налага резерва и относно намаляването на прага на брутната годишна заплата (чл. 5, параграф 2 и параграф 4), поради недостатъчните гаранции за местния пазар на труда, както и за защита на самите граждани на трети държави,

които могат да бъдат принудени да работят за по-ниско заплащане от работниците от ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария.

IV. Горепосоченото **Предложение за Директива** е разгледано на **7 септември 2016 г.** от **Комисията по труда, социалната и демографската политика** (КТСДП). В своя доклад КТСДП посочва, че подкрепя Рамковата позиция, внесена от Министерския съвет, като същевременно отчита, че проектът на акт не спазва принципите на субсидиарност и пропорционалност.

V. **Предложението за Директива** е обсъдено и на заседание на **Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред** (КВСОР), провело се на **7 септември 2016 г.** Членовете на КВСОР са изразили своята подкрепа по отношение на Рамковата позиция и резервите, наложени от Република България, отбелязвайки от своя страна, че проектът на акт не съответства на принципите на субсидиарност и пропорционалност.

VI. **Комисията по икономическа политика и туризъм** (КИПТ) също разгледа настоящото Предложение за Директива на свое заседание, проведено на **14 септември 2016 г.** КИПТ поддържа Рамковата позиция на Република България, отчитайки същевременно, че в проекта на акт не са спазени принципите на субсидиарност и пропорционалност.

VII. След състоялото се обсъждане по Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на трудова заетост, изискваща висока степен на умения, Народното събрание на Република България, чрез Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове изразява следното **МОТИВИРАНО СТАНОВИЩЕ**, което да бъде изпратено до европейските институции:

1. КЕВКЕФ изразява принципна подкрепа за усилията на Европейската комисия да подобрява и развива политиката на ЕС за управление на миграцията, с особен акцент върху висококвалифицираните работници. Същевременно, буди беспокойство липсата на яснота по отношение на ефекта, който биха имали върху българския пазар на труда предложените мерки, особено като се вземе предвид, че заплащането в България е едно от най-ниските в ЕС.
2. КЕВКЕФ счита, че **не е спазен принципът на субсидиарност, определен в чл. 5, параграф 3 от Договора за Европейски съюз (ДЕС)**, тъй като липсват достатъчно количествени и качествени показатели, въз основа на които да се определи дали поставените цели могат да бъдат постигнати по-добре на ниво Европейски съюз. По-конкретно, абсолютната забрана на паралелните национални схеми (чл. 3, параграф 4 от Предложението за Директива) би ограничила както възможностите за легална миграция на висококвалифициирани граждани на трети държави, така и способността на държавите членки да водят собствена гъвкава политика в областта на трудовата миграция.
3. КЕВКЕФ е на мнение, че **принципът на субсидиарност не е спазен и по отношение на разпоредбите на чл. 2, букви „ж“ и „и“ от Предложението за**

Директива, които предвиждат приравняване на образователната квалификация и професионалния опит като критерии за приемане и достъп до пазара на труда. В проекта на акт отсъства информация относно как следва да се доказва такъв опит, на какво основание и по какви критерии да се вземат решенията за приравняване. Такава практика не е предвидена в националното ни законодателство и би могла да доведе до неравнопоставено третиране на гражданите на трети държави в сравнение с гражданите на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария.

4. КЕВКЕФ смята, че **Предложението за Директива не съответства на принципа на пропорционалност, определен в чл. 5, параграф 4 от ДЕС**, тъй като горепосочените мерки надхвърлят необходимото за постигането на желаната цел и биха довели до увеличение на административната тежест и промени в българското законодателство.
5. Не на последно място, КЕВКЕФ се опасява, че разпоредбите на чл. 5, параграф 2 и параграф 4 относно намаляването на минималния праг на брутната годишна заплата, не осигуряват необходимата степен на защита на местните пазари на труда и биха нарушили принципа „равно заплащане за равен труд“, залегнал в чл. 157 на ДФЕС.

С оглед на гореизложеното, след състоялото се обсъждане в КЕВКЕФ, докладът и МОТИВИРАНОТО СТАНОВИЩЕ към него бяха приети с 12 гласа „за“, 1 глас „против“ и 1 глас „въздържал се“.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ:**

СВЕТЛИН ТАНЧЕВ